

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри психології
діяльності в особливих умовах

Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

“ 22 ” червня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

“Педагогіка та педагогічна психологія”

циклу загальної (обов'язкової) підготовки
за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
053 «Психологія»

за освітньо-професійними програмами «Екстремальна та кризова
психологія» «Робота з персоналом»

Силабус розроблено згідно робочої програми навчальної дисципліни.
Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.

Рекомендовано кафедрою психології діяльності в особливих умовах на:
2020-2021 навчальний рік Протокол від «18» червня 2020 року № 11

Перезатверджено. Начальник кафедри ПДОУ _____ Ліна ПЕРЕЛИГІНА
(підпис)

20__-20__ навчальний рік Протокол від «__» _____ 20__ року № __

1. Анотація

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни “Педагогіка та педагогічна психологія” сприяють розвитку професійного мислення в здобувачів вищої освіти, засвоєння психологічних закономірностей та механізмів навчання і виховання та психології педагогічної діяльності. Отримані знання допомагають розвинути практичні вміння, що забезпечує творчість та ініціативу діяльності.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне оволодіння знаннями стосовно методів, прийомів та засобів здійснення навчально-пізнавальної діяльності особистості, а також виконуються конкретні завдання з відповідних тем навчальної дисципліни.

Методи навчання базуються на принципах пріоритету самостійної роботи здобувача вищої освіти, системності, принципах розвитку освітніх потреб та його свідомого навчання.

2. Інформація про викладача

Загальна інформація	Сергієнко Надія Павлівна, доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук, доцент.
Контактна інформація	м. Харків, вул. Чернишевська, 94, кабінет № 435. Робочий номер телефону – 707-34-74.
E-mail	Nadine_S@i.ua
Наукові інтереси*	
Професійні здібності*	

3. Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру щовівторка з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 435. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: філософією, психологією, соціологією, етикою, естетикою, анатомією і фізіологією людини тощо.

Постреквізити: виконання та захист кваліфікаційних робіт.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Педагогіка та педагогічна психологія” є формування у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань педагогічної діяльності; формування у студентів систематизованих психолого-педагогічних уявлень, теоретичних знань і практичних умінь здійснювати психологічний супровід навчальної діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Педагогіка та педагогічна психологія” є

- розширити та поглибити теоретичні знання слухачів стосовно особливостей психолого-педагогічних процесів;
- допомогти їм у вирішенні проблеми професійного та особистісного самовизначення;
- сформувати у слухачів навички та уміння психолого-педагогічного дослідження індивідуальних та вікових особливостей;
- сприяти розвитку у слухачів уміння застосовувати психолого-педагогічні знання при організації власної поведінки, для самовиховання та самоосвіти;
- зміцнювати їх позитивну учбову мотивацію.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувача ступеню бакалавра *повинні знати:*

- предмет, структуру і принципи педагогічної науки;
- сутність та зміст процесів виховання, навчання та освіти;
- вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості;
- основні закономірності, принципи та напрямки виховання і навчання;
- методи, прийоми, засоби виховання особистості;
- структуру та організацію процесу навчання;
- методи, прийоми та засоби здійснення навчально-пізнавальної діяльності особистості;
- шляхи попередження і розв'язання педагогічних конфліктів.

вміти:

- аналізувати та виявляти проблемні питання щодо педагогічно забезпечення освітнього процесу;
- планувати, організовувати, проводити педагогічні дослідження, аналізувати їх результати, робити обґрунтовані висновки;
- компетентно використовувати в практичній роботі теоретичні знання, вміння та навички з педагогіки для досягнення позитивних результатів професійної діяльності;
- самостійно об'єктивно аналізувати свою професійну діяльність, її результативність.

- володіти методиками організації навчально-виховної діяльності;
- характеризувати людину с точки зору основних педагогічних категорій;
- досліджувати психологічні стани особистості;
- застосовувати методи самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;
- оцінювати ефективність навчально-виховного процесу;
- попереджати та вирішувати педагогічні конфлікти.
- оцінювати ефективність прийнятих рішень і дій у сфері педагогічної діяльності.

комунікація: донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності; здатність ефективно формувати комунікативну стратегію.

автономія та відповідальність: управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах; відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

Результати навчання:

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.

ПР13. Емпатійно взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерновікові відмінності.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Денна форма навчання
Рік підготовки	2-й
Семестр	4-й

Обсяг кредитів ЄКТС	4
Загальна кількість годин	120 год.
Лекції	28 год.
Практичні, семінарські	32 год.
Лабораторні	0 год.
Самостійна робота	60 год.
Вид підсумкового контролю	екзамен

6. Календарно-тематичний план викладання дисципліни

Тривалість академічної години в Університеті становить 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин, що триває 80 хвилин без перерви.

Тиждень навчання	Тема та її зміст	Вид навчальних занять
5 семестр (19 тижнів)		
Модульний контроль № 1		
	Тема 1. 1. Предмет, цілі та завдання педагогіки. Історія розвитку педагогіки. 1. Умови та причини появи педагогічних знань. 2. Методи науково-педагогічного дослідження. 3. Процедура та послідовність педагогічного дослідження. 4. Використання соціологічних методів дослідження в педагогіці. 5. Психологічні методи дослідження. 6. Педагогічний експеримент та його види.	Лек. – 2 год. ПЗ. – 2 год. СР – 3 год.
	Тема 1. 2. Основи психології навчання. 1. Загальнометодологічний смисл поняття "освіта". 2. Основні тенденції і психологічні принципи сучасної освіти. 3. Основні задачі і напрямки сучасної освіти. 4. Поняття і структура учбової діяльності.	Лек. – 2 год. ПЗ. – 2 год. СР – 3 год.
	Тема 1.3. Навчання як процес розвитку особистості і його дослідження в дидактиці. 1. Дидактика як галузь педагогіки. 2. Категорії дидактики. 3. Основні функції дидактики. 4. Основні проблеми дидактики.	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.

	<p>5. Категорії дидактики.</p> <p>6. Загальна характеристика змісту освіти.</p> <p>7. Теорія формальної освіти.</p> <p>8. Теорія матеріальної освіти.</p> <p>9. Теорія прагматизму. Метод проектів.</p> <p>10. Вимоги до змісту шкільного навчання.</p>	
	<p>Тема 1.4. Методи навчання та активізація пізнавальної діяльності.</p> <p>1. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності.</p> <p>2. Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності.</p> <p>3. Методи контролю і самоконтролю.</p> <p>4. Методи самостійної роботи.</p> <p>5. Засоби навчання.</p> <p>6. Форми навчання.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 4 год.</p>
	<p>Тема 1.5. Формування мотивації навчальної діяльності.</p> <p>1. Сутність мотивації.</p> <p>2. Фактори внутрішньої та зовнішньої мотивації навчання.</p> <p>3. Розвиток внутрішньої мотивації навчання.</p> <p>4. Фактори формування мотивації успіху діяльності учня.</p> <p>5. Мотиви досягнення успіху та запобігання невдачі.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 5 год.</p>
	<p>Тема 1.6. Учень як суб'єкт освітнього процесу.</p> <p>1. Розвиток “Я-концепції” у процесі навчання.</p> <p>2. Роль самоорганізації у навчальній діяльності.</p> <p>3. Урок як основна форма управління розвитком особистості.</p> <p>4. Поняття, зміст та цілі самостійної роботи студентів.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>ПЗ – 4 год.</p> <p>СР – 5 год.</p> <p>(МКР)</p>
Модульний контроль № 2		
	<p>Тема 2.1. Предмет, задачі, структура і методи педагогічної психології.</p> <p>1. Предмет і задачі педагогічної психології.</p> <p>2. Основні принципи педагогічної психології.</p> <p>3. Структура педагогічної психології.</p> <p>4. Методи педагогічної психології.</p> <p>5. Місце психолога в освіті.</p> <p>6. Проблеми педагогічної психології.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p> <p>СР – 4 год.</p>
	<p>Тема 2.2. Психологія виховання як ціле направлений процес розвитку особистості.</p>	<p>Лек. – 2 год.</p> <p>ПЗ – 2 год.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття психології виховання. 2. Проблема управління виховання особистості. 3. Показники та критерії вихованості особистості. 	СР – 4 год.
	<p>Тема 2.3. Основні закономірності, принципи та основні форми виховання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закономірності виховання. 2. Ефективність виховання. 3. Принципи виховання. 4. Організаційні форми виховної роботи. 	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год.
	<p>Тема 2.4-2.5. Соціально-психологічні аспекти виховання особистості.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спілкування як фактор виховання. 2. Роль колективу в вихованні особистості. 3. Сім'я як соціально-психологічний фактор виховання. 4. Виховання та формування соціальних установок особистості. 	Лек. – 4 год. ПЗ – 4 год. СР – 8 год.
	<p>Тема 2.6. Активні методи психічного та особистісного розвитку учнів.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність групової форми роботи з дітьми. 2. Активні методи у роботі з учнями. 3. Психологічні програми розвитку особистості у шкільному віці. 4. Роль гри, казки у вихованні особистості. 5. Образотворча діяльність у виховному процесі. 	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 4 год. (МКР)
Модульний контроль № 3		
	<p>Тема 3.1. Психологічні основи педагогічної діяльності.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце викладача в сучасному суспільстві. 2. Педагогічна діяльність: зміст, функції, стилі. 3. Спілкування в педагогічній діяльності. 	Лек. – 2 год. ПЗ – 2 год. СР – 6 год.
	<p>Тема 3.2. Психологія самовдосконалення вчителя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологічна компетентність педагога. 2. Педагогічні здібності в структурі особистості викладача. 3. Психологія самовдосконалення викладача. 	Лек. – 2 год. ПЗ – 4 год. СР – 6 год. (МКР)
Всього		120 годин

Примітка: Лек. – лекція; ПЗ – практичне заняття; Сем. – семінарське заняття; МКР – модульна контрольна робота; СР – самостійна робота.

7. Список рекомендованої літератури

Базова

1. Бабанский Ю.К. Педагогика / Бабанский Ю.К. - М.:Знание, 1988. –

264с.

2. Болубаш Я.Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. Навч. посіб для слух. закл. підвищ, кваліф. системи вищ. освіти / Я.Я.Болубаш. - Мін. Освіти України. - К.: Компас, 1997. - 63 с.

3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури / С.С.Вітвицька. - Київ: Центр навчальної літератури, 2003 - С.8-25, 212-282.

4. Волкова Н.П. Педагогіка: посібник / Н.П.Волкова. - К.:АКАДЕМІЯ, 2003 -576с.

5. Галузинський В.М. Педагогіка: Теорія та історія / В.М.Галузинський., М.Б.Євтух. - Рівне, 1996 - С.30-37, 49-54.

6. Зимняя И.А. Педагогическая психология /Зимняя И.А. - М.:Прогресс, 1999. – 283с.

7. Казановская В.Г. Педагогическая психология / Казановская В.Г. – СПб.: Питер, 2005. – 366 с.

8. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості /Костюк Г.С. - К., 1989. – 148с.

9. Подласый И.П. Педагогика / Подласый И.П. - М.:ВЛАДОС,1999. – 284с.

Література додаткова

1. Выготский Л.С. Педагогическая психология / Под ред. В.В. Давыдова. – М.:Знание, 1991. – 132с.

2. Кузь В. Вища освіта України: нове наукове дослідження / В.Кузь. // Рідна школа - 1999 - №12.- С.54-55.

3. Педагогика: Учеб. пособие / В.А.Сластеник, И.Ф. Исаев, А.И.Мищенко. - М.: Школа-Пресс, 1997. – 237с.

4. Помиткін Е.О. Духовний розвиток учнів у системі шкільної освіти /Помиткін Е. О. - К., 1996. -126 с.

8. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Педагогіка та педагогічна психологія» здійснюється за накопичувальною бально-рейтинговою системою, основною метою якої є регулярна й комплексна оцінка результатів навчальної діяльності та сформованості компетентностей.

Оцінювання компетентностей здобувачів здійснюється з використанням трьох шкал:

перша – національна (традиційна) – 4-бальна (чотирибальна);

друга – рейтингова шкала оцінювання – ЄКТС;

третья – накопичувальна шкала – 100-бальна.

Порядок накопичування навчальних балів за 100-бальною шкалою

Вид навчальної роботи	Кількість	Максимальний бал за вид навчальної роботи	Загальна максимальна сума балів
I. Поточний контроль			
Модуль № 1	Лекції	6	0
	Семінари	0	0
	Практичні заняття*	7	2
	Модульна контрольна робота*	1	10
Разом за модуль № 1			24
Модуль № 2-3	Лекції	8	0
	Семінари	0	0
	Практичні заняття*	9	2
	Модульна контрольна робота*	2	10
Разом за модуль № 2-3			38
Разом за поточний контроль			62
II. Індивідуальна самостійна робота			10
III. Письмовий екзамен			28
Разом за всі види навчальної роботи			100

* – обов'язкові види навчального контролю.

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів:
 - поточного контролю роботи здобувача впродовж семестру;
 - підсумкового контролю успішності.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському та практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на практичному занятті (оцінюється в діапазоні від 0 до 2 балів):

2 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.

1 бал – завдання виконане частково, допущені значні помилки.

0 балів – завдання не виконане.

Викладачем оцінюється повнота розкриття питання, цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки, акуратність оформлення письмової роботи, самостійність виконання.

Модульна контрольна робота є складовою поточного контролю і

здійснюється через проведення аудиторної письмової роботи під час проведення останнього семінарського заняття в межах окремого залікового модуля.

Кожен варіант модульної контрольної роботи складається з трьох питань. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів при виконанні контрольних робіт (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – вільно володіє обсягом матеріалу, вільно висловлює власні думки, повністю і якісно розкрив всі питання виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовує міжпредметні зв'язки.

8-9 балів – вільно висловлює власні думки, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні помилки;

5-7 балів – не повністю з допущенням помилок розкрив всі питання;

1-4 бали – розкрив тільки перше питання;

0 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальна самостійна робота є однією з форм роботи здобувача, яка передбачає створення умов для повної реалізації його творчих можливостей, застосування набутих знань на практиці.

Здобувачу вищої освіти необхідно обрати одну з рекомендованих тем та самостійно виконати поглиблене теоретичне дослідження. Результати дослідження оформити звітом у формі есе, реферату або презентації.

Критерії оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів (оцінюється в діапазоні від 0 до 10 балів):

10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Викладачем оцінюється понятійний рівень здобувача, логічність та послідовність під час відповіді, самостійність мислення, впевненість в правоті своїх суджень, вміння виділяти головне, вміння встановлювати міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї або проблеми, відсоток унікальності та запозичення текстового документу (плагіат), уміння публічно чи письмово представити звітний матеріал.

Перелік рекомендованих завдань для індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Охарактеризувати основні задачі педагогіки.
2. Розкрити принципи та структуру сучасної педагогіки.
3. Описати методи сучасної педагогіки.
4. Пояснити зв'язок педагогіки з іншими науками.
5. Охарактеризувати задачі психологічної служби в освітньому процесі.
6. Описати становлення педагогічної психології в XIX та на початку XX століть.
7. Розкрити внесок у розвиток педагогіки К.Д. Ушинського.
8. Визначити сутність навчання.
9. Розкрити основні категорії навчання.
10. Охарактеризувати цілі та задачі навчання.
11. Кого називали першими педагогами?
12. Обґрунтуйте дане положення: Педагогіка - одна із найдавніших наук.
13. Як пов'язані між собою педагогічні та психологічні знання?
14. Назвіть відомі педагогічні твори у Ст. Греції.
16. Охарактеризуйте дидактику Д. Дьюї.
17. Криза трирічного віку.
18. Основні новоутворення дошкільного віку.
19. Розкрийте поняття готовності до шкільного навчання.
20. Проблеми навчання шестирічних дітей.
21. Які основні фактори зумовлюють психічний розвиток і формування особистості молодшого школяра?
22. Назвіть основні новоутворення молодшого шкільного віку.
23. Які особливості взаємин молодшого школяра зі значущими дорослими (вчителями, батьками) та однолітками?
24. Що означає "перехідний" вік?
25. Назвіть основні новоутворення підлітка.
26. Особливості перебудови взаємостосунків з однолітками та дорослими.
27. Яка діяльність є провідною для старшокласників?

28. Назвіть основні новоутворення ранньої юності.
29. Розкрити основні категорії психології навчання.
30. Охарактеризувати цілі та задачі психології навчання.
31. Розкрити поняття навчальної діяльності.
32. Пояснити структурно-системний характер навчальної діяльності.
33. Назвати психологічні складові навчання.
34. Описати класифікацію мотивів навчання.
35. Охарактеризувати урок як основну форму організації навчально-виховного процесу.
36. Розкрити мету уроку як розвиток особистості.
37. Охарактеризувати основні задачі педагогічної психології.
38. Розкрити принципи та структуру сучасної педагогічної психології.
39. Описати методи сучасної педагогічної психології.
40. Пояснити зв'язок педагогічної психології з іншими науками.
41. Розкрити сутність педології.
42. Охарактеризувати вплив педології на розвиток педагогічної психології.
43. Становлення сучасної психологічної служби в освіті.
44. Розкрити основні поняття психології виховання.
45. Описати сутність сучасного підходу до виховання.
46. Охарактеризувати виховання як спілкування-діалог.
47. Визначити роль психолога у організації виховання у навчальному закладі.
48. Охарактеризувати сутність педагогічних технологій.
49. Описати психологічні аспекти побудови педагогічних технологій.
50. Визначити роль психолога у розробці концепції вихованої системи школи.
51. Охарактеризувати роль вчителя у особистісно-орієнтованій парадигмі освіти.
52. Охарактеризувати психологічне забезпечення педагогічної діяльності.
53. Розкрити психологічні основи організації педагогічної діяльності.
54. Описати психологію самовдосконалення вчителя.
55. Розкрити, що таке активне соціально-психологічне навчання педагогів.
56. Назвіть основні напрямки розвитку сучасної педагогічної психології.
57. Охарактеризувати основні напрямки діяльності психологічної служби в освіті.

Підсумковий контроль успішності проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, проводиться у формі письмового екзамену.

Кожен варіант контрольної роботи складається з трьох завдань-теоретичні питання. Відповіді на поставленні питання слухачів повинні відображати вільне володіння обсягом матеріалу, передбаченим програмою, зокрема, вміти застосовувати його на практиці (у вигляді наведення власних прикладів, розв'язання психологічних ситуацій тощо), оцінювати факти, явища, вільно висловлювати власні думки, самостійно оцінювати

різноманітні явища та факти, виявляючи особисту позицію що до них, вміло використовувати міжпредметні зв'язки.

Критерії оцінювання знань здобувачів на екзамені (оцінюється від 0 до 28 балів):

20-28 балів – в повному обсязі здобувач володіє навчальним матеріалом, глибоко та всебічно розкрив зміст теоретичного питання;

15-20 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, в основному розкрито зміст теоретичного питання. При наданні відповіді на деякі питання не вистачає достатньої глибини та аргументації, при цьому є несуттєві неточності та незначні помилки;

7-14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

1-6 балів – частково володіє навчальним матеріалом, відповіді загальні, допущено при цьому суттєві помилки;

0 балів – не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичного питання та практичних завдань.

Перелік теоретичних питань для підготовки до екзамену:

Модуль 1.

1. Обґрунтуйте положення: Педагогіка - одна із найдавніших наук.
Предмет та основні завдання педагогіки.
2. Дайте визначення педагогіки. Педагогіка як система наука.
Об'єкт педагогіки. Джерела розвитку педагогіки.
3. Обґрунтуйте положення закону Солона.
Основні категорії педагогіки.
4. Педагогічна діяльність Я. Коменського, І. Песталоцці.
5. Внесок в розвиток педагогіки К.Д. Ушинського.
6. Педагогічна діяльність А.С. Макаренка та В.А. Сухомлинського.
7. Основні методи науково-педагогічного дослідження.
8. Сутність та категорії спеціальної педагогіки.
9. Розвиток античної педагогіки.
10. Педагогіка в епоху Середньовіччя, Відродження та у Новий час.
11. Сутність дидактики. Основні категорії дидактики.
12. Охарактеризуйте основні види та функції дидактики.
13. Дайте визначення поняття "зміст освіти". Об'єктивні та суб'єктивні фактори, які впливають на розробку "змісту навчання".
14. Теорія формальної освіти.
15. Теорія матеріальної освіти.
16. Теорія прагматизму. Метод проектів.
17. Сутність, завдання та складові навчання.

18. Основні підходи до поняття цієї навчання (системоганатичний та діяльнісний).
19. Поняття, структура та основні характеристики УД.
20. Основні функції навчання та закономірності навчання.
21. Структура навчання.
22. Поняття про методи та форми навчання.
23. Класифікація методів навчання.
24. Критерії оцінки успішності учнів.
25. Розкрити поняття мотиву та мотивації навчальної діяльності. Механізми формування мотивації.
26. Проаналізувати взаємозв'язок динаміки мотивації з віком школяра.
27. Пояснити розвиток внутрішньої мотивації навчання.
28. Охарактеризувати урок як основну форму організації навчально-виховного процесу.
29. Описати основні компоненти уроку.
30. Охарактеризувати поняття та основні вимоги самостійної роботи.
31. Організація та управління самостійною діяльністю курсанта (студента), основні задачі викладача та студента
32. Ефективність самостійного роботи.

Модуль 2.

1. Предмет і завдання сучасної педагогічної психології (ПП).
2. Становлення педагогічної психології в XIX і на початку XX століть.
3. Структура педагогічної психології.
4. Зв'язок ПП з іншими науками.
5. Охарактеризувати принципи сучасної педагогічної психології.
6. Основні проблеми педагогічної психології.
7. Вплив педології на розвиток педагогічної психології.
8. Основні методи педагогічної психології.
9. Назвати об'єктивні передумови формування ПП.
10. Основне завдання та основні принципи педології.
11. Внесок С.Л. Рубінштейна у розвиток педагогічної психології.
12. Внесок Л.С. Виготського у розвиток педагогічної психології.
13. Внесок в розвиток педагогічної психології О.М. Леонтьєва.
14. Внесок в розвиток педагогічної психології П.П. Блонського.
15. Розкрити основні поняття та методи психології виховання.
16. Охарактеризувати ціль, зміст, принципи виховання.
17. Описати основні елементи управління виховання.
18. Охарактеризувати критерії вихованості.

19. Охарактеризувати механізм перетворення зовнішнього виховного управління в внутрішню систему самоуправління та самовиховання.
20. Охарактеризувати основні закономірності виховання.
21. Охарактеризувати принципи та форми виховання.
22. Розкрити виховання як спілкування-діалог (М.І.Лісіна).
23. Охарактеризувати роль колективу в вихованні особистості.
24. Охарактеризувати роль сім'ї та типи сімей в вихованні особистості.
25. Проаналізувати стилі виховання дітей в сім'ях.
26. Пояснити роль батька в вихованні дітей.
27. Пояснити роль матері в вихованні дітей.
28. Порівняти особливості виховання на різних вікових етапах.
29. Пояснити роль гри у психічному розвитку та вихованні особистості (признаки, функції).
30. Пояснити виховні, діагностичні та корекційні можливості казки.
31. Пояснити виховні, діагностичні та корекційні можливості образотворчої діяльності.

Модуль 3.

1. Охарактеризувати зміст, функції педагогічної діяльності.
2. Проаналізувати стилі педагогічної діяльності.
3. Розкрити рівні продуктивності педагогічної діяльності.
4. Розкрити структуру педагогічної діяльності.
5. Охарактеризувати особливості професійно-педагогічного спілкування.
6. Пояснити особливості професійної компетентності (відмінності грамотності та компетентності).
7. Охарактеризувати структуру психолого-педагогічної компетентності.
8. Охарактеризувати рівні педагогічних здібностей за Н.В.Кузьміною.
9. Описати психологію самовдосконалення вчителя.

Отримані здобувачем бали за накопичувальною 100-бальною шкалою оцінювання знань переводяться у національну шкалу та в рейтингову шкалу ЄКТС згідно з таблицею.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами з навчальної дисципліни

Накопичувальна 100-бальна шкала	Рейтингова шкала ЄКТС	Національна шкала
90–100	А	відмінно
80–89	В	добре

65–79	C	
55–64	D	задовільно
50–54	E	
35–49	FX	незадовільно
0–34	F	

9. Політика викладання навчальної дисципліни

1. Активна участь в обговоренні навчальних питань, попередня підготовка до практичних занять за рекомендованою літературою, якісне і своєчасне виконання завдань.

2. Сумлінне виконання розкладу занять з навчальної дисципліни (здобувачі вищої освіти, які запізнилися на заняття, до заняття не допускаються).

3. Здобувач вищої освіти має право дізнатися про свою кількість накопичених балів у викладача навчальної дисципліни та вести власний облік цих балів.

4. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Розробник:

доцент кафедри

психології діяльності в особливих умовах

Надія СЕРГІЄНКО